ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU PUCKIEGO.

Wychodzi w środę i sobotę. — Prenumerata kwartalna 40 marek, miesięczna 15 marek Poszczególny numer 2 marki.

Ogłoszenia w części nieurzędowej przyjmuje się za opłatą 6 mk. od jednołamowego wiersza drobnego druku, reklamy 10 mk. od wiersza.

Redakcja: Starostwo w Pucku. — Nakład i drukarnia: „Dziennik Gdański", Gdańsk.

Nr. 47. | Puck, sobota, dnia 11 czerwca 1921 r. | Rok 35.

Treść:

467.

Odezwa Wojewódzkiego Komitetu Popierania Skarbu Narodowego.

Rodacy!

Orężem, trudem i krwią wywalczyli synowie i bracia nasi Niepodległość Ojczyzny, i tej cnocie żołnierskiej zawdzięczamy wszyscy upragniony brzask pokoju,

Na rubieżach i szlakach, przeoranych żelazem pocisków, na dymiących niedawno zgliszczach, na rolach zczerwienionych krwią bohaterów zjawia się pracowity pług, dzwoni robotniczy młot, grają pobudkę pracy syreny fabryczne.

Naród dźwiga się, aby odbudować sioła i miasta, urochomić fabryki i rękodzielnie, wskrzesić zamarłe ogniska sztuki, przemysłu i handlu.

Wielkim, zbiorowym wysiłkiem wygraliśmy wojnę, możemy pracować we własnej Ojczyźnie, dla nas i naszych dzieci, jako tej Ojczyzny gospodarze i prawi dziedzice — a nie najmici i niewolnicy obcych. Ojczyzna teraz, to my — wszyscy, którzy Polskę w sercach i duszach swoich mamy.

Lecz musimy jeszcze wygrać pokój, tak jak wygraliśmy wojnę!

Wróg bowiem z zachodu i wróg ze wschodu czycha, aby zniszczyć sławne dzieło żołnierskie, rozbić w proch świątynię wolności, skuć nas napowrót w kajdany — bronią pokojową, równie podstępną i straszną jak oręż.

Waluta nasza, ten weksel narodowy wobec zagranicy, woła codziennie do nas kursem swoim: czuwajcie!

Kurs marki naszej, najczulszy barometr istotnej wolności, woła: ratujcie!

Grozi nam niewola ekonomiczna, za którą skrada się niewola polityczna.

Czy na to bracia nasi przelewali krew?

Czy na to dzieci nasze złożyły młode głowy na pobojowiskach?

Do dzieła więc — jeden za wszystkich, wszyscy za jednego.

Ostoją w walce o naszą walutę, skałą, o którą się rozbić muszą zamiary wrogów naszych, jest

Skarb Narodowy:

Skarb Narodowy, to jest podkład kruszcowy naszego pieniądza papierowego: Złoto, srebo, platyna, klejnoty, kosztowności.

Im większy zapas złota i sreba w przyszłym Banku Polskim, tem większe zaufanie do naszego pieniądza papierowego, tem większy kurs jego i większa siła kupna, a niższe ceny środków żywności, odzieży, wszystkiego.

Daliśmy Ojczyźnie dzieci nasze, daliśmy braci, Ojców naszych, daliśmy to, co człowiek ma najdroższego.

Rozum woła: Dajmy jeszcze złoto, srebo, abyśmy byli naprawdę wolni!

Czyż dusić będziemy kruszec, którego i tak do grobu nie weźmiemy, na to, aby naszym dzieciom wydarł go później wróg nieprzejednany!

Ukonstytuowany na Pomorze Wojewódzki Komitet Popierania Skarbu Narodowego ujmie praktyczny ster i określi bliższe zasady zbiórki na Skarb Narodowy, a jego Komitet wykonawczy w Grudziądzu i założone powiatowe Komitety ułatwią wszystkim Rodakom zasilenie Skarbu Narodowego darami ze złota, srebra itd., oraz dadzą moralną i materjalną rękojmię, że każdy dar znajdzie się istotnie w Skarbcu Państwa Polskiego, jako podkład kruszcowy polskiej waluty.

Czuwać będzie nad tem także samo społeczeństwo, a przygotowująca się osobna ustawa sejmowa da prawną rękojmię, że darowany Narodowemu Skarbowi kruszec szlachetny posłuży wyłącznie na podkład polskiej waluty.

Nazwiska ofiarodawców zapisane będą w złotej księdze Pomorskiego Komitetu Popierania Skarbu Narodowego i ogłoszone w gazetach.

Grudziądz, w lutym 1921 roku,

Wojewódzki Komitet Popierania Skarbu Narodowego:

Stanisław Obrzud. prezes Izby Skarbowej, jako przewodniczący. Au, dyrektor Banku Zw. Sp. Zarobkowych. Dr. Barts' Prof. Balicki, prezes Tow. Biał. Krzyża. Dr. Bolt, starosta tucholski. Berger, naczelnik wydziału. Ks. Bolt. poseł na Sejm. Dr. Bogocz, starosta działdowski. Dr. Brejski, poseł na Sejm. Breza, pułk. kaw. Buza, prezes Związku kupców. Czarliński, starosta toruński. Dr. Dandelski, prezes Rady Miejskiej. Ks. Dembek, proboszcz grudziądzki. Donimirska, przewodnicząca Tow. Czerwonego Krzyża. Donimirski B. Dytkiewicz, starosta tczewski. Działowski, prezes Tow. Kółek Roln. Dziedziull, naczelnik Urzędu Kolejow. Fałat, dyrektor Akad. Sztuk Piękn. Gajewski z Turzna. Dr. Gruenning, prezydent Sądu Okręgowego. Ks. Gulgowski, proboszcz. Górski.Artur.Hauser,generał-podp.Jaworski-Sas,starosta lubawski. Jeszke, dyr. P. K. K. P. Jung, dyr. P. K. K. P., Knast, poseł na Sejm. Korzeniewski, kupiec. Kozikowski,

...zytator szkół. Krause, starosta sępolski. Kruszonowa, przewodnicząca Czytelni Kobiet. Kulerski, Wiktor. Ks. Kupczyński, poseł na Sejm. Lemańczyk, starosta wejherowski. Dr. Lewicki, dyrektor gimnazjum żeńsk. Dr. Łęgowski, prezes komisji dla spraw wyzn. i szkól. Lipski, starosta pucki. Lippert, prezes Zjed. Zaw. Pol. Ks. Łosiński, poseł na Sejm. Malinowski, prezes Zjedn. Zaw. Pol., Marchlewski, prezes Zw. Kupców. Marciniak, radca miejski. Dr. Mellin, starosta kościerski. Dr. Mianowski, dyr. gimn. Nagórski, starosta starogardzki. Nowicki, poseł na Sejm. Nurek, poseł na Sejm. Olszewski, starosta brodnicki. Dr. Ossowski, starosta chełmiński. Ossowski, starosta grudziądzki. Peszkowski, radca wojew. Dr. Połczyński Janta, podsekretarz stanu. Piasecka, poseł na Sejm. Popiel, starosta gniewski. Poszwiński, b. podsekr. stanu. Hr. Potocka, Oswaldowa. Ratajski, naczel. Urzędu skarb. Reder, poseł na Sejm. Redakcja Dziennika Gdańskiego. Redakcja Dziennika Tczewskiego. Redakcja Głosu Pomorskiego i Gazety Pomorskiej. Redakcja Gazety Grudziądzkiej. Redakcja Gazety Gdańskiej. Redakcja Gazety Toruńskiej. Redakcja Głosu Robotnika. Obrony Ludu i Kuriera Narodowego. Redakcja Gazety Chełmżyńskiej. Redakcja Kurjera Gdańskiego. Redakcja Głosu Wąbrzeksiego. Redakcja Nadwiślanina. Redakcja Słowa Pomorskiego. Redakcja Pielgrzyma. Redakcja Pomorzanina. Ruchniewicz, wicepr. Izby Handlowej. Rudowski z Klonówki. Sikorski, starosta chojnicki. Slaski z Orłowa. Dr. Steinborn. Stonawski, radca wojew. Dr. Swinarski z Tow. Czerwonego Krzyża. Dr. Szczepański, starosta wąbrzeski. Dr. Szuman, prezyd. Sądu Apelacyjnego. Dr. Szychowski, prezes Rady Miejskiej. Dr. Tempski-Esden, Kazimierz, prezes Pomor. Izby Róln. Dr. Tempski-Esden, starosta kartuski. Ks. Witkowski, poseł na Sejm. Inżynier Włodek, prezydent miasta Grudziądza. Ks. Dr. Wolszlegier z Pieniążkowa. Dr. Wolszlegier, prezydent miasta Torunia. Wojnowski, starosta świecki. Dr. Wolpe. Dr. Wybicki, starosta krajowy. Ks. Wysiński, proboszcz. Zieliński, Zygmunt, Gen. Por. Dow. Okr. Cen. Dr. Zieliński, burmistrz.

468.

Dotyczy pozwoleń na wywóz artykułów z Pomorza poza granicę celną.

Pomorski Urząd Wojewódzki donosi pismem z dnia 7 VI, że od dnia 10 b. m. sprawy dotyczącę wywozu wszelkich artykułów z Pomorza w ilościach większych, jak również w ruchu pasażerskim do Niemiec i Gdańska załatwia Okręgowy Urząd Przywozu i Wywozu w Bydgoszczy ulica Gdańska 31-32.

Puck, dnia 10 VI 1921 r.

Lipski, starosta.

469.

OBWIESZCZENIE
Ministerstwa b. dz. pr. w sprawie wywozu kóz i koźląt na Kresy Wschodnie.

W miesiącu bieżącym rozpocznie się wywóz kóz i koźląt na kresy wschodnie, w myśl okólnika z dnia 17 marca 1921 r. l. dz. 9 W. P. 500-21.

Ministerstwo upoważnia zatem Pana Wojewodę do wydawania pozwoleń na wywóz kóz i koźląt do innych dzielnic Polski z tem, iż w pierwszej linji należy uwzględnić zapotrzebowanie kresów. Pozwolenia udzielać należy rolnikom mogącym okazać się odpowiedniem zaświadczeniem władz rządowych i instytucyj gospodarczo-społecznych, że zwierzęta te sprowadzaia do własnych gospodarstw lub w celu podziału na chów.

Poznań, dnia 13 maja 1921.

Za Ministra
(—) nieczytelny.
Dyrektor Departamentu.

Powyższe podaję do wiadomości.

Puck, dnia 1 VI 1921.

Lipski, starosta.

470.

WYJAŚNIENIE
w sprawie wywozu ziemniaków do innych dzielnic.

Niektóre z osób i firm zajmujących się wywozem ziemniaków zrozumiały rozporządzenie Ministerstwa b. dz. pr. z dnia 22 maja 1921 r. w przedmiocie gospodarki ziemniakami w ten sposób, jakoby nie było obowiązku zgłaszania wywozu ziemniaków z b. dzielnicy pruskiej do innych dzielnic Państwa Polskiego we właściwych instancjach t. j. w Wojewódzkich Wydziałach Wywozu.

Dla uniknięcia nieprzyjemnych niespodzianek dla interesowanych podaje się do wiadomości, że rozporządzenie to bynajmniej nie znosi obowiązku wystarania się o poświadczenie wywozu w Wojewódzkim Wydziale Wywozu z b. dzielnicy pruskiej nie jest ograniczeniem wywozu ziemniaków, ponieważ każdy zgłaszający się poświadczenie takie uzyskać może.

Toruń, dnia 6 VI 1921 r.

Wojewoda
z p. Dr. Gąsowski.

Powyższe podaję do wiadomości.

Puck, dnia 10 VI 1921 r.

Lipski, starosta.

471.

WYJAŚNIENIE
Ministerstwa Spraw Wojskowych w sprawie leczenia bezterminowo urlopowanych.

Od władz centralnych odebrałem następującą instrukcję:

Osoby wojskowe bezterminowo urlopowane ze służby wojskowej zasadniczo z opieki wojskowej lekarskiej korzystać nie mogą z wyjątkiem tych, których choroba lub cierpienie powstało podczas pełnienia służby wojskowej oraz w związku z nią i bezpośrednio przy urlopowaniu już istniało.

Lekarze oddziałów zapasowych przy szczegółowej wizycie przed odejściem urlopowanego poza ustaleniem stopnia zdatności do służby wojskowej winni ustalić rodzaj ułomności i uszkodzenia wraz z możliwym związkiem tychże ze służbą wojskową. Jeżeli urlopowany ma pretensje do leczenia się wojskowego, winien natychmiast to zgłosić. W arkuszu ewidencyjnym należy stwierdzić, że urlopowany nie zgłosił pretensji na leczenie wojskowe. O ile urlopowany zgłasza pretensję na doleczanie wojskowe, a lekarz stwierdza potrzebę tegoż oraz ewent. związek uszkodzenia ze służbą wojskową. Dowództwo oddziału zapasowego wydaje urlopowanemu zaświadczenie, w którem stwierdza:

a) rodzaj i stopień choroby wzgl. uszkodzenia,
b) związek tychże ze służbą wojskową,
c) opinje i wnioski lekarza wojskowego na doleczenie.

Na podstawie takiego zaświadczenia urlopowany może korzystać z bezpłatnej opieki lekarskiej wojskowej celem wyleczenia uszkodzenia lub choroby w ciągu trzech miesięcy od dnia urlopowania.

Rozkaz ten odnosi się tylko do tych osób wojskowych, które nie roszczą pretensyj do zaopatrzenia wskutek inwalidztwa, nabytego podczas służby wojskowej. Wszystkie te osoby winny być przedstawione komisjom rewizyjnym D. O. Genom.

Odnośnie do chorych wenerycznych będą wydawane specjalnie zarządzenia.

Puck, dnia 2 6 1921.

Lipski, starosta.

472.

ZARZĄDZENIE
Ministerstwa Spraw Wojskowych w sprawie wypożyczenia koni wojskowych.

W częściowej zmianie rozkazu M. S. Wojsk. „O wygodzeniu ludności cywilnej zaprzęgami wojskowemi

celem pomocy w robotach rolnych" (Dz. Rozk. Wojsk. Nr. 94 — 1919 poz. 3665 i Dz. Rozk. Wojsk. Nr. 12 — 1920 poz. 292) zarządzam:

Korzystający z wygodzenia rolnik oprócz wyżywienia dla żołnierza i konia według norm ustalonych w wyżej wskazanych rozkazach obowiązany jest uiścić do Kasy Wojskowej kwotę za każdy dzień powszedni według następującego obliczenia:

1. Amortyzacja jednego konia	50.—	mk.
2. „ wozu	40.—	„
3. „ uprzęży	20.—	„
4. „ ubrania żołnierza	22.—	„
5. Robocizna żołnierza	30.—	„
Razem	162.—	mk.

Żołnierzom przydzielonym do robót polnych należy zaliczyć tylko żołd, strawne za czas, spędzony faktycznie przy robotach nie przysługuje.

Za używanie koni (zaprzęgu), oprócz wyżej podanych cen amortyzacyjnych, żadnej innej zapłaty w gotówce lub naturze pobierać nie należy.

Wszelkie postanowienia wyżej cytowanych rozkazów M. S. Wojsk. (Dzien. Rozk. nr. 94 — 19 r. poz. 3665 i Dzien. Rozk. nr. 12 — 20 r., poz. 292), które niniejszym rozkazem nie zostały zmienione, zachowują nadal moc obowiązującą.

Ze względu na katastrofalną sytuację aprowizacyjną w kraju, celem okazania rolnictwu jak najwydatniejszej pomocy przy robotach rolnych, D. O. Geny wydadzą zarządzenia, aby akcja wygodzenia końmi i zaprzęgami wojskowemi odbywała się w ciągu r. b. w jak największych rozmiarach.

Warszawa, dnia 23 kwietnia 1921.

W z.
Minister Spraw Wojskowych
(—) CZIKEL
Generał-pporucznik.

Powyższe podaję do wiadomości.

Puck, dnia 1 czerwca 1921.

Lipski, starosta.

473.

OBWIESZCZENIE
starosty w sprawie miejscowych ubogich.

Wielka część naczelników gmin załatwia moje rozporządzenie dotycz. wniosków wsparcia dla ubogich w ten sposób, iż konieczność wsparcia wprawdzie przyznaje, lecz wsparcia samego się nie udziela, twierdząc, że osoby potrzebujące wsparcia dopiero kilka miesięcy lub krótszy czas w miejscowości zamieszkują.

Zapatrywania i wybiegi te są nieprawne i nie wolno się do nich nadal uciekać.

W myśl ustaw o wsparciu ubogich musi każdy związek ubogich (gmina) wspierać osoby pomocy potrzebujące swojego obwodu, zarówno czy osoba ta dopiero jeden dzień, czy kilka tygodni czy też kilka miesięcy w miejscowości się znajduje. Osób tych nie wolno z gminy wydalać.

Należy raczej przez zbadanie stwierdzić dawniejszą siedzibę wsparcia osób tych, poczem związek ubogich żądać może od siedziby tej zwrotu powstałych kosztów utrzymania.

Siedzibę wsparcia uzyska się przez jednoroczny pobyt lub zamieszkanie w jednej miejscowości, a traci się takową przez jednoroczną nieobecność.

Związki ubogich winne samodzielnie ustalić i udzielić wsparcia ubogiego, o ile potrzeba zachodzi i nie wolno przysyłać osób w sprawach tych tu dotąd. Rada Powiatowa decyduje tylko wtenczas, o ile zachodzą zażalenia, że wsparcie zostało odmówione lub, że takowe jest za małe.

Zwracam przytem uwagę, że dzieci osób, pobierających wsparcie o ile są w stanie, prawnie obowiązane są do zwrotu wyłożonych kosztów utrzymania.

Odpowiednie wnioski przeciw dzieciom, które obowiązków swoich względem ich rodziców nie wypełniają, należy stawić do tej Rady Powiatowej, w obwodzie której dzieci te zamieszkują.

Puck, dnia 1 maja 1921.

Lipski, starosta.

474.

Obwieszczenie Inspektoratu Szkolnego.

W okólniku 164 komunikuje Kuratorjum O. S. P. w Toruniu co następuje:

Lata wojny wszechświatowej i przewrotów wojennych fatalnie odbiły się szczegolnie też na budynkach szkolnych, tak że niemało szkół w opłakanym wprost znajdują się stanie, bez szkody prawie żadna się nie ostała.

Czas najwyższy, by temu zaradzić. Wymaga tego i gospodarka racjonalna, jako też niemiej godność szkoły, tej świątyni wychowania przyszłego pokolenia.

Wobec tego uprasza się, podając niniejszy okolnik do wiadomości i zastosowania, aby ze strony dozorów szkolnych obwodu przystąpiono jak najrychlej do badań stanu szkół i zabudowań szkolnych nie wykluczając ogrodzeń, dano zestawić kosztorysy przez rzeczoznawców przedkładając je w Inspektoracie najpóźniej do 1 lipca br.

Puck, dnia 30 maja 1921.

Górny,
pow. insp. szkol.

475.

Zarządzenie Inspektoratu Szkolnego.

Kuratorjum O. S. P. w Toruniu komunikuje:

Od dnia 1 lipca br. tracą ważność dotychczasowe legitymacje, a wprowadza się nowę, wydane przez Kuratorjum.

Dlatego uprasza się o natychmiastowe zwrócenie dotychczasowych legitymacyj, podanie fotografyj nienaklejonych, formatu wizytowego z własnoręcznym na niej i wyraźnym podpisem właściciela, dołączając 30 mk. na koszta legitymacji.

Podając niniejsze rozporządzenie do wiadomości proszę Szan. Nauczycielstwo niniejszego obwodu o niezwłoczne wykonanie tegoż zarządzenia.

Najpóźniejszy kres: Konferencja 9 czerwca br.

Puck, dnia 30. maja 1921.

Górny,
pow. insp. szkol.

476.

Wygrane miljonówki.

Ciągnięcia od dnia 6 XI 1920 do dnia 5 II 1921, patrz Orędownik nr. 16 strona 68 i od dnia 12 II do 12 III 1921 Orędownik nr. 27 strona 123.

Ciągnięcie w dniu	19 III 1921	numer	0 050 202
„ „	26 III 1921	„	1 560 518
„ „	2 IV 1921	„	0 244 449
„ „	9 IV 1921	„	1 390 389
„ „	16 IV 1921	„	2 076 185
„ „	23 IV 1921	„	2 235 405
„ „	30 IV 1921	„	1 663 585
„ „	7 V 1921	„	1 826 072
„ „	14 V 1921	„	1 085 701
„ „	21 V 1921	„	0 515 656
„ „	28 V 1921	„	1 496 896

Puck, dnia 10 czerwca 1921.

Powiatowa Kasa Oszczędności Puck.

Pokwitowanie datków na Górny Śląsk.

Pan Szornak w Sikorzynie 100 marek.

Towarzystwo nauczycieli Polaków 1100 marek na dobro manifestacji na Górny Śląsk:

p. inspektor szkolny Górny 100 mk., p. Zęgierski 100 mk., p. Hintza 100 mk., p. Tarnowski 100 mk., p. Klein II 100 mk., p. Śliwiński 100 mk., p. Lorkowski 100 mk., p. Kowalski 100 mk., pani Jaszczukówna 100 mk., p. Swierkosz 100 mk., nieczytelna 100 mk.

Gmina Starzyno złożyła razem 1989 marek.

Semmerling Feliks 100, Bieszke Chrystyna 30, Neumann Emil 100, Muza Józef 10, Dunst Józef 15, Trippler Jan 10, Block August 10, Selonke Marta 2, Skiba II Teodor 5, Mudlaff Jan 20, Białk Jan 10, Semmerling Jan I 200, Semmerling Józef I 20, Skibba Teresa 20, Schomburg Matylda 20, Reszke Józef 10, Rutha II Augustyn 10, Hebel Jan 20, Kunz Jan 20, Palackowski Jan 10, Rathke Józef 20, Benkiewitz Otton 20, Fleming Juljusz 10, Spinger Bennon 20, Białk Jan 20, Steinka Albert 10, Dettlaf August 20, Kreft Jan 10, Groen Jan 10, Parchem Viktor 10, Lewitzki Józef 20, Skiba I Teodor 5, Miłosz Ksawery 5, Dawidowska Anna 10, Wejher Jan 10, Groen II Jan 20, Kampa Jan 20, Orzeł Franciszek 30, Semmerling Leon 30, Hoga Augustyn 15, Zielka Ksawery 40, Radzejewski Leon 20, Patock Augustyn 20, Dettlaff Jan 20, Białk Jan 20, Kohnka Jan 20, Siman Antoni 20, Rathke Ksawery 20, Dertz Augustyn 5, Kampa Józef 10, Musa Otilja 1, Konefka Władysław 50, Bisewska Minna 50, Kunz Michał 10, Kunz Antoni 10, Dettlaff, Augustyn 10, Gafk Józef 60, Bieszk Bernard 100, Kaszykowski Antoni 5, Muza Józef 20, Pestylenz Matylda 100, Hebel Juljusz 5, Domnik Jan 5, Dawidowski Paweł 20, Heland Augustyn 50, Klebba Józef 10, Zeszke Michał 5, Glembin Marta 5, Selonke Juljusz 5, Klein, Ludwik 5, Kirkowski Józef 10, Bullmann Józef 5, Bullmann Aug. 5, Semmerling II Jan 100, Patock Anna 100, Labudda Jan 15, Hallmann Feliks 10, Cejnowa Jan 5, Semmerling Józef 5, Kunz Ksawery 1, Białk Leon 10, Krause Marja 10, Kohs Franciszek 20, Maschkowski George 10, Gurski Hipolit 5 marek.

Puck, dnia 11 czerwca 1921.

Lipski, starosta.

OGŁOSZENIA